

Eskiden İslam'ın (daha doğrusu müslümanların) *modern dünyanın reddi* olarak konumlanmalarını *makul* buluyordum. Bunun müslümanların gelecekte *alternatif* kalabilmesinin yegane yolu olduğunu düşünüyordum. Burada bu minvalde yazılar bulabilirsiniz.

Şimdilerde bu *alternatiflik iddiasının* herkesin modern dünyayı işine geldiği kadar kabul etmesinden kaynaklı olduğunu görüyorum. Müslümanların bugünkü halleriyle modernizme bir alternatif olmaları imkansız, zaten böyle bir talep de yok. *Şehirle tanışmamış köylünün* daha *samimi* gelmesi gibi bir durum var ortada. Köylünün samimiyeti ve *modern dünyadan uzak kalmış* olması inkar edilemez ancak kaçınılmaz şehirleşme bu köylünün de kaderi ve *köylülük* şehirliliğin alternatifi değil.

Geçenlerde Mustafa Öztürk'ün faiz hakkındaki bir videosunu seyrederken, *kitaplara yazdığınız fıkıh hükümleriyle modern ekonomiyi çalıştıramazsınız* minvalinde bir sözünü duydum. Bu büyük ölçüde benim de kanaatim. Faiz hükümlerinin bugünkü asıl kullanım alanı müslümanların birbirine sosyal sinyal vermesi, *faizsiz bankacılık* dediğimiz genel olarak *faizin uygun bir yoldan helalleştirilmesi*. Eskiden bunun *para vakıfları* yoluyla yapıyorlarmış, şimdilerde *faizsiz finans kurumları* yoluyla. Çünkü *borçlanma* ve *sermaye* diye ihtiyaçlar yerinde dururken, *yapay para* (fiat currency) ekonominin temelinde yer alırken *faiz haram* demenin bir esprisi yok. Sadece *bu yasakları hangi yollarla aşabiliriz?* diye düşünmeye yarıyor.

Evlilik kurumu da böyle mesela. Teorik olarak müslüman kadının *resmi nikah* yaparak devletin otoritesini Allah'ın otoritesine tercih etmemesini beklersiniz. Evlilik gibi temel bir kurum için modern devletin araçlarını kullandığınızda, onun devamında da hep modern devletin araçlarıyla yürümek gerekir. O evlilikten doğan çocukların devlet tarafından kayıt altına alınması, okula gitmeleri, doktrine edilmeleri, askere alınmaları, evlilik kötü giderse boşanma, mal paylaşımı, taraflardan birinin ölmesi durumunda miras... gibi pek çok konuda İslam'la çelişen hükümlerin uygulanmasına yol açan o nikah masasındaki evet ama ben şimdiye kadar en radikalleri de dahil olmak üzere bu resmi nikaha *karşı* bir kadın görmedim. Bilakis bizim *hocalarımız* resmi nikahtan önce dini nikah yapmayın diyerek halkımızı bilinçlendirmeye ve dini nikahın tek başına pek de güvenilir olmadığını söylemeye devam ediyorlar. Bunda da haklılar çünkü bu iki nikahın kadına sağladığı hak ve imtiyazlar farklı, birinde mahkemeler yoluyla evlendiğin adamın ciğerini sökme imkanın varken, diğerinde sadece *boşanma esnasında almayı umduğun* bir mehir hakkı var.

Ama sorarsan *İslam bütün nizamların en üstün olanı* ve hatta *denenmemiş tek nizam*. Denenmemiş olduğundan eminim çünkü ortada modern dünyada denenebilecek bir nizam yok. Müslüman toplumlar *modernizm tacını* başlarına yeni geçirdikleri ve bunu da genelde Batı nizamından kopyala-yapıştır yoluyla ithal ettikleri için *İslam* buna bir alternatif gibi duruyor. Gerçek bir alternatif haline gelmesi için modernleşmesi ve modernizmin şikayet ettiğimiz hastalıklarını geçirmesi lazım. Bu henüz olmadı ama olursa nasıl olur, ortada bugünküne benzeyen bir İslam kalır mı, bilmiyorum.

Modern cihazları toptan reddetme imkanımız yok. Mesela benim şahsen *modernizmi reddetmeye* bu yazıları Internet üzerinden yayınlamayı bırakarak başlamam lazım ama böyle bir niyetim yok. Bu

yazıların muadillerini eski usullerle yazıp paylaşmam mümkün değil. İnsanların kahir ekseriyeti de böyle, modern cihazlar onların hayatında *önemli* olduğu için, *işe yaradığı* için yerleşiyor. Kimse faizsiz borç bulabildiği halde *sırf modern olmak için* faiz ödemiyor. Başını sokacak ev almanın, fabrika çalıştırmanın, iş yapmanın başka yolu yok. Sermayesi olan için bile faizle borç alıp, vergi matrahından bu faizi düşmek, kendi sermayesini kullanmaktan daha anlamlı.

O halde *İslam nizamı* gerçekten modernist hastalığı atlatıp alternatif olabilir mi, yoksa *sırf reaksiyoner* olmak için, *sosyal sinyal* vermek için kullanılır ve günümüzde gördüğümüz gibi son kullanma tarihi geçince birkaç nesilde unutulup gider mi? Ben ilkini tercih ederdim ama gördüğüm kadarıyla ikincisi gerçekleşiyor.